

Leder

Forskningsjuks- og plagiat har fått betydelig oppmerksomhet i det siste. Dette er et problem og utfordring som muligens er mer utbredt enn vi liker å forestille oss, men som det samtidig er enighet om, i alle fall i teorien, at det er uetisk og bryter med etablerte standarder i det faglig/profesjonelle fellesskapet. Derimot har det vært mindre oppmerksomhet omkring bruken av referanser. Det er prisverdig at Forskerforum (nr. 7-2015) setter søkelyset på hvordan misforståelser, ja feilaktige forestillinger, kan bre seg som følge at forfattere ikke setter seg skikkelig inn i, eller rett og slett ikke leser, forskningsbidrag som de sjøl refererer til. I det hele tatt gis det i dette nummeret mange eksempler på dårlig henvisningsskikk (nr.7-2015: 17).

Alle er enige om at man sjølsagt skal referere til tilgjengelig forskning på det fagfeltet som ens eget bidrag relaterer seg til. Det er nokså sjeldent i alle fall hva samfunnsvitenskapelig forskning angår, at man starter fra 'bar bakke' av, eller beveger seg inn i et helt ukjent landskap. Følgelig er det naturlig å henvise til hva andre har gjort, hvilke hull man fyller igjen i forskningsdiskursen, og hva som er ens eget originale bidrag. Tatt i betraktning den nærmest eksplosive veksten i samfunnsvitenskapelig forskning kan dette fremstå som en kjempeutfordring, ja nærmest uoverkommelig oppgave. Åpenbart er dette et dilemma som mange sliter med. Likevel er det ingen farbar vei å gjøre følgende:

- For å gardere seg så dynger man på med referanser, gjerne med bidrag av forskere som er velrenommerte. Det som omtales som 'name-dropping' eller kjendissnobberi, er et fenomen som også forskere tyr til. I enkelte tilfeller kan man heller ikke utelukke at forskeren derigjennom forestiller seg at dette er med på å gi egen tekst et kvalitetsstempel. I den utstrekning referansene belegger faglige poeng som er nokså triviell eller allment aksepterte, skulle det være unødvendig.
- 'Name-dropping' kan være nokså uskyldig form for snobberi. Verre blir det imidlertid når man gir en overfladisk, og til og med en feilaktig fremstilling av det bidraget man refererer til. Og da nettopp fordi man enten ikke har tatt seg tid til å lese det grundig eller ikke har lest det sjøl, men baserer seg på hva man har fått formidlet fra andre forskere.

Som allerede påpekt, er det krevende i dag å ikke bare skaffe seg en oversikt over flommen av tidsskriftsartikler og andre forskningsbidrag innenfor et felt. Men også å ta seg tid til å lese grundig hva som måtte være relevant for en eget bidrag. Og har man ikke en eller flere årlige publikasjoner; ja så risikerer man lett å miste sin forskningstid. Likevel er dette ingen unnskyldning for å ty til spesielt kritikkverdige former for 'name-dropping'.